

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2024 m. birželio 18 d.
(OR. en)

11347/24

COH 41
SOC 488

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

data: 2024 m. birželio 18 d.

kam: Delegacijoms

Ankstesnio
dokumento Nr.: 10655/24

Dalykas: Komunikatas dėl 9-osios sanglaudos ataskaitos
– Tarybos išvados (2024 m. birželio 18 d.)

Delegacijoms priede pateikiamos Tarybos išvados dėl Komunikato dėl 9-osios sanglaudos ataskaitos, kurias Taryba (bendrieji reikalai / sanglauda) patvirtino 2024 m. birželio 18 d. įvykusiame 4034-ajame posėdyje.

Tarybos išvados dėl Komunikato dėl 9-osios sanglaudos ataskaitos

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

- 1) **PALANKIAI VERTINA** 9-ąją sanglaudos ataskaitą, kaip vertingą sanglaudos politikos – ekonomikos stabilizavimo priemonės, prisidedančios prie aukštynkryptės konvergencijos ir Europos integracijos, ypač per trisdešimt Europos bendrosios rinkos metų ir dvidešimt metų po 2004 m. plėtros, vaidmens apžvalgą, taip pat ataskaitoje pateiktą sanglaudos politikos indėlio į Europos Sąjungos ekonominę, socialinę ir teritorinę sanglaudą analizę, grindžiamą naujausiais turimais duomenimis;
- 2) **PRIPAŽIŠTA**, kad ataskaita pateikta strategiškai tinkamu metu ir ja prisidedama prie svarstymų, kaip būtų galima toliau stiprinti ir tobulinti sanglaudos politikos formavimą ir įgyvendinimą;
- 3) **PRIMENA**, kad sanglaudos politika yra pagrindinė ES ilgalaikių ir regioninių investicijų priemonė ir struktūrinės pertvarkos varomoji jėga, sudaranti sąlygas kurti ir diegti specialiai pritaikytus sprendimus piliečiams ir įmonėms kuo artimesniu lygmeniu;
- 4) **PABRĖŽIA**, kad sanglaudos politika yra pagrindinė Europos projekto dalis, padedanti mažinti įvairių regionų vystymosi skirtumus ir įveikti jiems kylančius iššūkius, siekiant bendro tikslo skatinti bendrą darnų Sąjungos vystymąsi.

Sanglaudos politika duoda rezultatų...

- 5) **ATKREIPIA DĖMESĮ** į 9-osios sanglaudos ataskaitos išvadas dėl toliau nurodytų ilgalaikių tendencijų, pastebėtų pastaraisiais dešimtmečiais, per kuriuos dėl sanglaudos politikos paramos daugelyje ES teritorijų pastebima aukštynkryptė ekonominė ir socialinė konvergencija:

- sanglaudos politika stiprina bendrąją rinką ir užtikrina vienodas sąlygas, ji taip pat atliko svarbų vaidmenį integruojant naujas valstybes nares į bendrąją rinką ir taip sudarant sąlygas visiems regionams ją pasinaudoti;
- valstybėse narėse, kurios į ES įstojo 2004 m. ir vėliau, vidutinis BVP vienam gyventojui gerokai išaugo – tai lėmė padidėjęs našumas mažiau išsivysčiusiuose regionuose;
- ši politika atlieka svarbų vaidmenį remiant viešąsias investicijas ir pritraukiant privačiąsias investicijas, be to, ji sukuria papildomą vertę ir darbo vietų – tai prisideda prie ES konkurencingumo ir našumo augimo;
- padidėjo junglumas, pagerėjo inovacijos ir verslumas, o žmogiškasis kapitalas buvo sustiprintas bendrai pakeliant išsilavinimo lygį ir reikšmingai padidinant suaugusiųjų dalyvavimą švietimo ir mokymo programose;
- aktyviai teikiant paramą pagal sanglaudos politiką sumažėjo užimtumo ir skurdo lygio skirtumai tarp regionų, apskritai pagerėjo užimtumo ir socialiniai rodikliai, o nedarbo lygis suvienodėjo;
- sanglaudos politika taip pat padėjo pagerinti administracinius gebėjimus ir gerą valdymą valstybėse narėse, nes buvo teikiama parama įvairioms kompetencijoms ir administravimo veiksmingumui gerinti;
- dėl greito išteklių sutelkimo sanglaudos politika atliko svarbų vaidmenį švelninant asimetrinį pastarojo meto krizių poveikį ir sudarė sąlygas tvirtam ir greitam atsigavimui, ypač pažeidžiamuose regionuose.

... tačiau kyla rizika, kad dėl struktūrinių ir naujų iššūkių skirtumai didės

- 6) PRIMENA dabartinius ir naujus iššūkius, kurie apima žaliąją ir skaitmeninę pertvarką, klimato kaitą ir jos neigiamas pasekmes, migraciją, padidėjusią pasaulinę konkurenciją ir būtinybę užtikrinti ES konkurencingumą, junglumą, strateginį savarankiškumą, kartu išsaugant atvirą ekonomiką, taip pat geopolitinį nestabilumą prie ES išorės sienų, ypatingą dėmesį skiriant valstybėms narėms ir regionams, labiausiai paveiktiems Rusijos agresijos karo prieš Ukrainą, ypač regionams, besiribojantiems su Rusija ir Baltarusija, ir regionams, besiribojantiems su Ukraina;
- 7) YRA SUSIRŪPINUSI dėl demografinių iššūkių, dėl kurių toliau didėja spaudimas viešiesiems biudžetams, auga įgūdžių ir darbo jėgos trūkumas, taip pat aštrėja darbo rinkos problemos, pvz., jaunimo nedarbas ir su specialistų ugdymo kliūtimis susijusi rizika. PRIPAŽIŠTA, kad šie iššūkiai didesnę poveikį daro kaimo vietovėms, atokiems regionams ir didelių bei nuolatinių gamtinių kliūčių patiriantiems regionams, kuriuos neigiamai veikia gyventojų skaičiaus mažėjimas ir protų nutekėjimas, taip pat miestų regionams dėl veiklos ir gyventojų koncentracijos didelėse miestų teritorijose. Šiame kontekste taip pat AKCENTUOJA policentrinio vystymosi modelio, grindžiamo miesto ir kaimo jungtimis, svarbą;
- 8) PAŽYMI, kad tebėra didelių socialinių ir ekonominių skirtumų ir kad struktūriniai ir nauji iššūkiai daro arba gali daryti poveikį vis didesniam skaičiui regionų, ir YRA SUSIRŪPINUSI, kad konvergencija ES, visų pirma valstybėse narėse ir regionuose, yra nevienoda ir kad struktūriniai iššūkiai kartu su asimetriniu ekonominių sukrėtimų, Rusijos agresijos karo prieš Ukrainą ir krizių poveikiu daugelyje regionų lemia laipsnišką skirtumų atsiradimą, ekonomikos sąstingį, nuosmukį, vystymosi kliūtis arba skurdo ir socialinės atskirties riziką jų piliečiams;
- 9) taip pat PAŽYMI, kad bet kokia būsima plėtra taip pat turės įtakos sanglaudos politikai;
- 10) PABRĖŽIA, kad šiuos iššūkius ir problemas reikia spręsti įtraukiai ir sąžiningai, užtikrinant, kad nė vienas nebūtų paliktas nuošalyje. PRITARIA Komisijos išvadai, kad, jei struktūriniai ir nauji iššūkiai nebus sprendžiami, ekonominiai, socialiniai ir teritoriniai skirtumai galėtų padidėti.

Sanglaudos politika kaip kintanti politika, kurią formuojant mokomasi iš patirties, įgytos įgyvendinant šią politiką ir kitas priemones

- 11) PRAŠO Komisijos apsvarstyti tinkamus būdus, kaip įgyvendinti sanglaudos politiką po 2027 m. siekiant teikti regionams pritaikytą paramą, kad jie galėtų sėkmingai suvaldyti tuos iššūkius, ypatingą dėmesį skiriant žaliesiems, skaitmeniniams, pramonės srities ir demografiniams iššūkiams ir skirtingiems socioekonominio vystymosi lygiams, atsižvelgiant į dabartinio laikotarpio patirtį;
- 12) PABRĖŽIA, kad sanglaudos politika yra viena iš svarbiausių priemonių vystymuisi visuose Europos regionuose skatinti, ypač regionuose, kurie susiduria su nuolatinėmis struktūrinėmis problemomis, įskaitant mažiau išsivysčiusius regionus, taip pat svarbi ES investicijų politika, kuria turėtų būti toliau remiamos konvergencijai būtinos investicijos, sprendžiami su vystymosi kliūtimis susiję klausimai ir kuriamos augimo galimybės regionams ir jų piliečiams;
- 13) DAR KARTĄ PATVIRTINA, kad sanglaudos politika, kaip vietos poreikiais grindžiama politika, kurios pagrindas – pasidalijamasis valdymas, turi būti pritaikyta prie regionų poreikių, konkrečių iššūkių ir pažeidžiamumo, kartu stiprinant dalyvavimą ir teritorines priemones ir sudarant jiems sąlygas vykdyti svarbiausias investicijas ir reformas tinkamiausiu lygmeniu. PRIPAŽIŠTA padidėjusį sanglaudos politikos vaidmenį prisidedant prie Europos semestro;
- 14) PRIMENA pagrindinius SESV 174 straipsnio principus, kuriais skatinama darni ES regionų plėtra ir ypatingas dėmesys skiriamas konkrečioms vietovėms;
- 15) PRIMENA atokiausių regionų socialinės ir ekonominės struktūros padėtį, kaip pripažįstama SESV 349 straipsnyje, ir tai, kad sanglaudos politika turi reaguoti į jų vystymosi iššūkius ir remti jų regioninę integraciją;
- 16) PRIMENA, kad siekiant užtikrinti didesnę ES veiksmų nuoseklumą į ES politiką reikia geriau integruoti teritorinį aspektą. RAGINA užtikrinti bendrą informuotumą apie sanglaudos stiprinimą Sąjungos politikoje ir iniciatyvose ir PABRĖŽIA sanglaudos politikos ir kitų atitinkamų politikos sričių ir iniciatyvų papildomumo ir sinergijos poreikį, be kita ko, nacionaliniu ir regioniniu lygmenimis, nuo pat jų rengimo etapo;

- 17) PABRĖŽIA, kad svarbu toliau paprastinti sanglaudos politiką naudoms gavėjams ir už programas atsakingoms institucijoms (visų pirma remiantis esamomis paprastinimo priemonėmis, įskaitant su išlaidomis nesusijusį finansavimą ir supaprastintą išlaidų apmokėjimą), ir sudaryti sąlygas, nustatant tokias supaprastinimo priemones, atsižvelgti į įvairių ES regionų ir valstybių narių realijas jų rengimo ir įgyvendinimo etapuose, siekiant padidinti sanglaudos politikos veiksmingumą ir sustiprinti tikslinį pobūdį;
- 18) PRIMENA, kad reikia užtikrinti suderinimą ir proporcingumą kontrolės ir audito srityse, kartu išlaikant aukštus sukčiavimo ir korupcijos prevencijos ir kovos su jais standartus visais lygmenimis. Taip pat PRIMENA, kad reikia stiprinti vieno bendro audito principo taikymą;
- 19) PABRĖŽIA Sąjungos finansinio intereso apsaugos svarbą, atsižvelgiant į Reglamentą dėl bendro Sąjungos biudžeto apsaugos sąlygų režimo;
- 20) PRIPAŽIŠTA gero valdymo ir gebėjimų stiprinimo svarbą siekiant geriau tenkinti administracinius poreikius valstybių narių, regionų ir vietos lygmenimis. PABRĖŽIA, kad geras valdymas, stiprios institucijos, teisinės valstybės principo laikymasis ir tvirti administraciniai gebėjimai yra svarbūs siekiant veiksmingai ir efektyviai formuoti ir įgyvendinti sanglaudos politiką;
- 21) PABRĖŽIA sanglaudos politikos vaidmenį, susijusį su tolesniu bendrosios rinkos stiprinimu, mažinant regioninius skirtumus, skatinant augimą ir inovacijas;
- 22) PRIPAŽIŠTA Europos teritorinio bendradarbiavimo (INTERREG) indėlį siekiant labiau subalansuoto teritorinio vystymosi užtikrinant geresnį regionų bendradarbiavimą ir poreikį stiprinti tarpvalstybinį bendradarbiavimą, ypač tarpregioninėse vertės grandinėse ir tarpvalstybinės tvaros infrastruktūros klausimais, kad būtų galima valdyti pertvarkos įgyvendinimą;
- 23) PABRĖŽIA galimybę apsvarstyti, kaip užtikrinti, kad sanglaudos politika būtų labiau pagrįsta veiklos rezultatais, siekiant padidinti veiksmingumą, remiantis ja ir kitas ES priemones įgyvendinant įgyta patirtimi. PABRĖŽIA, kad sprendimus reikia priimti remiantis patikimais politikos vertinimais ir atsižvelgiant į jų poveikį veiklai, visų pirma audito ir kontrolės sistemoms;

- 24) PRAŠO Komisijos parengti pasiūlymus, kuriais būtų siekiama pritaikyti sanglaudos politiką atsižvelgiant į jos, kaip ilgalaikės regionų vystymosi sistemos, kuria grindžiamas ES augimo modelis, vaidmenį, remiantis išskirtiniais jos privalumais – pasidalijamuoju valdymu, daugiapakopiu valdymu, vietos poreikiais grindžiamu požiūriu ir partnerystės principu, – kartu atsižvelgiant į tai, kad regionų pradinė padėtis, poreikiai ir pajėgumai skiriasi ir jų vystymosi trajektorijos siekiant vykstančių ir būsimų transformacijų turėtų būti skirtingos. TIKISI, kad pasiūlymai dėl kito teisės aktų rinkinio bus pateikti ne vėliau kaip 2025 m. liepos mėn., atsižvelgiant į pasiūlymą dėl DFP ir laikantis DFP reglamente nustatyto termino.
-